

Vilnius
universiteto
leidykla

KNYGOTYRA 79

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIUS UNIVERSITY

BOOK SCIENCE

2022

VOLUME

RESEARCH PAPERS

PUBLISHED SINCE 1961

VILNIUS 2022

79

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KNYGOTYRA

2022

79

TOMAS

MOKSLO DARBAI

LEIDŽIAMI NUO 1961 M.

VILNIUS 2022

REDAKTORIŲ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vyriausioji redaktorė / Editor-in-Chief

Prof. dr. Aušra Navickienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojai /

Deputy Editors-in-Chief

Prof. habil. dr. Domas KAUNAS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Elena MACEVIČIŪTĖ

Buroso universitetas, Švedija (Komunikacija ir informacija) / University of Borås, Sweden (Communication and information)

Atsakingasis sekretorius / Executive secretary

Dr. Kšištof TOLKAČEVSKI

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Nariai / Editors

Habil. dr. Ona ALEKNAVIČIENĖ

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Filologija) / The Institute of the Lithuanian language, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Roma BONČKUTĖ

Klaipėdos universitetas, Lietuva (Filologija) / Klaipėda University, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Larisa DOVNAR

Nepriklausoma tyrėja (Komunikacija ir informacija) / Independent researcher (Communication and Information)

Dr. Reda GRIŠKAITĖ

Lietuvos istorijos institutas, Lietuva (Istorija) / The Lithuanian Institute of History, Lithuania (History)

Prof. habil. dr. Božena KOREDCZUK

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Prof. dr. Miha KOVAČ

Liublianos universitetas, Slovėnija (Komunikacija ir informacija) / University of Ljubljana, Slovenia (Communication and Information)

Dr. Tuija LAINE

Helsinkio universitetas, Suomija (Komunikacija ir informacija) / University of Helsinki, Finland (Communication and Information)

Dr. Jolita LIŠKEVIČIENĖ

Vilniaus dailės akademija, Lietuva (Menotyra) / Vilnius Academy of Arts, Lithuania (History and Theory of Arts)

Prof. dr. Martyn LYONS

Naujojo Pietų Velso universitetas, Australija (Komunikacija ir informacija) / University of New South Wales, Australia (Communication and Information)

Doc. dr. Aile MÖLDRE

Talino universitetas, Estija (Komunikacija ir informacija) / Tallinn University, Estonia (Communication and Information)

Prof. dr. Arvydas PACEVIČIUS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Dr. Tomas PETREIKIS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Habil. dr. Christiane SCHILLER

Berlyno Humboldtų universitetas, Vokietija (Filologija) / Humboldt-Universität zu Berlin, Germany (Philology)

Prof. dr. Zoran VELAGIĆ

Osijeko universitetas, Kroatija (Komunikacija ir informacija) / University of Osijek, Croatia (Communication and Information)

Prof. dr. Josée VINCENT

Šerbruko universitetas, Kanada (Filologija ir komunikacija) / Université de Sherbrooke, Canada (Philology and Communication)

Prof. dr. Adriaan van der WEEL

Leideno universitetas, Nyderlandai (Komunikacija ir informacija) / Leiden University, Netherlands (Communication and Information)

Prof. dr. Viesturs ZANDERS

Latvijos universitetas, Latvija (Komunikacija ir informacija) / University of Latvia, Latvia (Communication and Information)

REDAKTORIŲ KOLEGIJOS GARBĖS NARIAI / HONORARY MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Doc. dr. Alma BRAZIŪNIENĖ

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Leslie HOWSAM

Vindzoro universitetas, Kanada (Istorija) / University of Windsor, Canada (History)

Prof. habil. dr. Krzysztof MIGOŃ

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Straipsniai

- Kotryna REKAŠIŪTĖ. Martyno Liudviko Rėzos *Dainos* ir kitas lituanistikos paveldas Maskvoje • 7
- Domininkas BURBA. Švenčionių vikaras Liudvikas Adomas Jucevičius: dvasininko aplinka ir mokslinė-publicistinė veikla • 20
- Roma BONČKUTĖ. Daukanto odinianos šaltiniai • 48
- Domas KAUNAS. Lietuviškas atvirukas kovoje prieš imperinę Rusiją • 71
- Asta URBANAČIŪTĖ-GLOBIENĖ. Lietuvos nacionalinės kultūrinės periodikos leidyba: kultūrinių funkcijų raiška 2000–2015 metais • 105
- Arūnas ŠILERIS. Lietuvių kalbos ir literatūros programa kaip terpė giliajam skaitymui ugdyti • 137
- Jurgita GIRČIENĖ, Daiva ŽUKAUSKIENĖ. Biblioterapijos taikymas geštalo terapijoje: grožinės knygos kaip asmenybės transformacijos stimulatorės • 161
- Indrė JOVAIŠAITĖ-BLAŽEVIČIENĖ. Žaismo samprata muzeologijos teorijų požiūriu • 190
- Maryna SHEVCHENKO, Alla SOLIANYK. Dokumentinio paveldo skaitmeninimo būklė Ukrainos bibliotekose (anglų k.) • 223

Straipsniai konferencijos, dedikuotos Archyvų metams Lietuvoje, tema

- Viktor BILOTAS. Su Lietuva susijęs 1773–1923 m. dokumentinis paveldas Sibiro archyvuose • 250
- Daiva LUKŠAITĖ. Lietuvos valstybinės archyvų sistemos įstaigų veikla vykdamas iš Lietuvos išgabento ar su Lietuva susijusio archyvinio paveldo paieškas • 270

Recenzijos

- Olga SHUTOVA. Pagauti kontekstą: pirmasis žanrinis Pranciškaus Skorinos portreto skaitymas (anglų k.) • 294
- Kšištof TOLKAČEVSKI. *McLuhaniškas* požiūris į rašomosios mašinėlės amžių (anglų k.) • 311

In memoriam

- Arvydas PACEVIČIUS. Genovaitė Tėvelytė-Raguotienė (1931 06 27–2022 08 19) • 315
- Eglė AKSTINAITĖ-VELIČKIENĖ. Levas Vladimirovas – Vilniaus universiteto bibliotekos vadovas • 320

Atmena „Knygotyros“ autoriams • 328

Contents

Articles

Kotryna REKAŠIŪTĖ. *Dainos* by Martin Ludwig Rhesa and other Lithuanian Heritage in Moscow (in Lithuanian) • 7

Domininkas BURBA. Liudvikas Adomas Jucevičius, vicar of Švenčionys Parish: the Environment of the Clergyman and his Academic-Publicist Activity (in Lithuanian) • 20

Roma BONČKUTĖ. Odinian Sources of Simonas Daukantas (in Lithuanian) • 48

Domas KAUNAS. Lithuanian postcard in the struggle against Imperial Russia (in Lithuanian) • 71

Asta URBANAVIČIŪTĖ-GLOBIENĖ. Publishing national cultural periodicals in Lithuania: a reflection of cultural functions in 2000–2015 (in Lithuanian) • 105

Arūnas ŠILERIS. Lithuanian language and literature program – a medium for deep reading education (in Lithuanian) • 137

Jurgita GIRČIENĖ, Daiva ŽUKAUSKIENĖ. Application of Bibliotherapy in Gestalt Therapy: Fiction Books as a Stimulant of Personality Transformation (in Lithuanian) • 161

Indrė JOVAIŠAITĖ-BLAŽEVIČIENĖ. The concept of ‘play’ from the point of view of theories of museology (in Lithuanian) • 190

Maryna SHEVCHENKO, Alla SOLIANYK. The state of digitization of

documentary heritage in scientific libraries of Ukraine • 223

Articles dedicated to the Year of Archives in Lithuania

Viktor BILOTAS. Documentary Heritage of 1773–1923 of Siberian Archives with Significance to Lithuania (in Lithuanian) • 250

Daiva LUKŠAITĖ. Attempts of Lithuanian state archive institutions to search for archived heritage exported from Lithuania in the past or related to Lithuania (in Lithuanian) • 270

Reviews

Olga SHUTOVA. Catching the Context: the First Genre-Determined Reading of Francysk Skaryna’s Portrait • 294

Kšištof TOLKAČEVSKI. A *McLuhian* approach to the Typewriter Century • 311

In memoriam

Arvydas PACEVIČIUS. Genovaitė Tėvelytė-Raguotienė (1931 06 27–2022 08 19) (in Lithuanian) • 315

Eglė AKSTINAITĖ-VELIČKIENĖ. Vilnius university Library Director Levas Vladimirovas (in Lithuanian) • 320

Reminder for authors • 330

K N Y G O T Y R A 79

Redakcijos adresas / Address

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas
Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra.
Saulėtekio al. 9, 1 rūmai, 501–503 kab., LT-01513
Vilnius. Saulėtekio al. 9, building 1, rooms 501–503,
LT-01513 Vilnius, Lithuania. El. paštas (e-mail): ausra.
navickiene@kf.vu.lt, domas.kaunas@kf.vu.lt, elena.
maceviciute@gmail.com, ksistof.tolkacevski@kf.vu.lt.
<http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/index>. Tel., faks.
(Phone, fax): (+370 5) 236 61 11; 236 61 16; 236 61 04

Redaktorių kolegija tomą baigė rengti
ir perdavė leidybai 2022 m. lapkričio mėn.
Kiekvienas straipsnis vertintas dviejų recenzentų

Vyriausioji redaktorė *Aušra Navickienė*
Dailininkė *Jurga Tėvelienė*
Viršelio autorė *Romualda Verygaitė*
Lietuvių kalbos redaktorė *Dalia Blažinskaitė*
Anglų kalbą redagavo *Armandas Rumšas*
Maketuotoja *Nijolė Bukantiienė*

Išleido Vilniaus universiteto leidykla
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete knygynas.vu.lt
Mokslo periodikos žurnalai zurnalai.vu.lt
23 aut. l. Tiražas 200 egz.
Printed by UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B, LT-09109 Vilnius